

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Jana Dubivská

Tvorba pracovných listov využiteľných v anglickom bilingválnom vzdelávaní

Metóda CLIL v predmete biológia pre 5. Ročník

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Prešov

2013

Vydavateľ:	Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor OPS/OSO:	Mgr. Jana Dubivská
Kontakt na autora:	CZŠ sv. Egídia, Jirásková 5, 085 01 Bardejov, jdubivska@post.sk
Názov OPS/OSO:	Tvorba pracovných listov využiteľná v anglickom bilingválnom vzdelávaní
Rok vytvorenia OPS/OSO:	2013
Odborné stanovisko vypracoval:	Mgr. Vjačeslava Sabová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnanancov. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

CLIL. Anglický jazyk. Biológia. Bilingválne vzdelávanie. Aktivizačné metódy. Komunikácia. Pracovné listy

Anotácia

OPS sa zaoberá využitím princípov metódy CLIL na druhom stupni základnej školy, konkrétne v predmete biológia učenom v anglickom jazyku. Práca stručne opisuje spôsoby realizácie CLILu, rozoberá jeho prínos, vhodné metódy a metodologické postupy na zefektívnenie vyučovacích hodín a venuje sa aj adaptácii učebných textov predmetu biológia pre piaty ročník základnej školy. Súčasťou sú pracovné listy a adaptované učebné texty s potrebnou slovnou zásobou k tématickému celku "Život v lese". Práca obsahuje aj opakovací test, ktorého otázky sú využiteľné aj počas preberania tematického celku.

OBSAH

Úvod.....	5
1 POJEM CLIL.....	6
1.1 Realizácia CLILu a jeho prínos.....	6
1.2 Vhodné učebné metódy a metodické postupy.....	7
1.3 Adaptácia textu a vytváranie vlastných učebných materiálov	9
2 METÓDA CLIL V PREDMETE BIOLÓGIA PRE 5. ROČNÍK.....	11
2.1 Pracovný list k téme „Živá a neživá príroda“	11
2.2 Pracovný list k téme „Etáže lesa a zmeny počas štyroch ročných období“	13
2.3 Pracovný list k téme „Les“	15
2.4 Pracovný list k téme „Lesné stromy“	17
2.5 Pracovný list k téme „Prečo sú lesné stromy a kríky dôležité“	19
2.6 Pracovný list k téme „Nekvitnúce lesné rastliny“	20
2.7 Pracovný list k téme „Lesné kvitnúce rastliny“	21
2.8 Pracovný list k téme „Huby“	23
2.9 Pracovný list k téme „Lesné bezstavovce“	25
2.10 Pracovný list k téme „Ďalšie lesné bezstavovce“	27
2.11 Pracovný list k téme „Niektoré lesné stavovce“	28
2.12 Pracovný list k téme „Lesné vtáky“	29
2.12 Pracovný list k téme „Lesné cicavce“	30
2.13 Opakovanie.....	32
Záver.....	35

ÚVOD

Vo vyučovaní anglického jazyka existuje mnoho efektívnych a overených vyučovacích metód, ktoré sprostredkujú žiakom jazyk zaujímavou a aktivizujúcou formou. Jednou z takých metód je aj metóda CLIL, čo je jazykovo a obsahovo integrované vyučovanie. Metóda CLIL má viaceré podoby a dá sa prispôbiť žiakom akéhokoľvek veku.

Cieľovou skupinou, pre ktorú je táto OPS určená sú učitelia základnej školy vyučujúci anglický jazyk alebo anglický jazyk a biológiu v piatom ročníku. Prvá časť práce stručne charakterizuje metódu CLIL a jej prínos vo vzdelávaní, opisuje výhody a nevýhody CLILu a spôsoby jeho realizácie. Ďalej sa práca zaoberá vhodnými metodologickými postupmi a formami práce v bilinguálnom vzdelávaní. Vyučujúci, ktorý sa rozhodne pre CLIL, by mal byť pripravený aj na adaptáciu učebných textov a vytváranie vlastných pracovných listov, jednak kvôli ich nedostatku, ale najmä kvôli tomu, aby boli pre žiakov vhodné a tým aj motivujúce. Výhodou tvorenia vlastných pracovných listov je aj vyšpecifikovanie obsahového a jazykového cieľa pre danú skupinu žiakov. Pracovné listy s rôznymi typmi úloh tvoria najväčšiu časť tejto OPS.

Práca učiteľa si vyžaduje neustále hľadať nové a fungujúce postupy pri vzdelávaní žiakov, skúšať rôzne metódy a tak sprístupňovať žiakom nové informácie čo najlepšie, najatraktívnejšie a najprirodzenejšie. Bilinguálne vzdelávanie je jedným so spôsobov efektívneho vyučovania a je svojou náročnosťou veľkou výzvou pre žiaka i pre učiteľa.

1 POJEM CLIL

CLIL, Content and Language Integrated Learning, čiže obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie, označuje výučbu odborného predmetu pomocou cudzieho jazyka. Cudzí jazyk sa pri takejto výučbe stáva prostriedkom komunikácie, výkladu a upevňovania vedomostí daného vzdelávacieho predmetu. Špecifikom tohto typu integrovanej výučby je dualita cieľov – vyučujúci si stanovuje dva základné ciele, obsahový a jazykový. Tieto hlavné ciele sú často doplnené tretím, ktorý definuje, ktoré zručnosti a stratégie sa budú pri edukácii rozvíjať a akým spôsobom. (Šmídová a kol., 2012)

Metóda CLIL prináša nové postupy, ktoré podnecujú oveľa aktívnejšiu úlohu žiaka vo vzdelávacom procese. Ide o efektívny spôsob vyučovania, ktorý sa udomácnil nielen v európskych krajinách, ale aj na celom svete. Realizuje sa v dvoch formách. Jednou z nich je tzv. hard CLIL, ktorý predstavuje výučbu, kde sa časť alebo celé osnovy nejakého predmetu vyučujú v inom jazyku ako materskom. Táto forma je často podriadená vzdelávaciemu obsahu a je realizovná hlavne učiteľmi nejazykových predmetov. V tzv. soft CLIL učelia jazykov začleňujú tématický obsah daného nejazykového predmetu a obsah je podriadený jazyku. Avšak, ak má byť CLIL inováciou vo vzdelávaní, treba premyslene spájať výučbu nejazykového obsahu a cudzieho jazyka. Iba za takých podmienok sa môže stať CLIL jednou z neefektívnejších forem vyučovania. Skutočná integrácia je tá, pri ktorej sme schopní určiť, ktoré jazykové prvky sprístupnia žiakom požadované informácie, ktoré si v danom odbornom predmete majú osvojiť a tým im osvojované vedomosti pomôžu analyzovať, spracovávať, prispôbovať a utvárať nové. (Šmídová a kol., 2012).

• Realizácia CLILu a jeho prínos

Existuje viacero spôsobov realizácie výučby formou CLIL, ktoré sa prispôbujú rôznym podmienkam, napríklad veku žiakov, jazykovej úrovni, charakteru predmetu, hodinovej dotácii, forme implementácie. Spoločnými menovateľmi CLILu, vedúcimi k dobrým výsledkom by malo byť:

- uplatnenie aktivizujúcich učebných metód, aktívne zapojenie žiakov do učebného procesu
- zaradenie organizačných foriem výuky, kde žiaci musia spolupracovať a komunikovať
- zamerenie na prehĺbovanie vedomostí v danom predmete a zároveň zdokonaľovanie v cudzom jazyku a udržiavanie rovnováhy v oboch týchto oblastiach
- metódy rešpektujúce a zohľadňujúce jazykovú bariéru žiakov i učiteľov
- využitie širokej škály neverbálnych prostriedkov komunikácie a rôznych foriem prezentácie (vizualizácia, modelovanie, využitie schematických a symbolických zapisov, grafických organizátorov a pod.)
- používanie cudzieho jazyka ako prostriedku na osvojenie učiva
- dôraz na dôkladné objasnenie a porozumenie obsahu vyučovaného predmetu, aj pomocou materinského jazyka
- rozvíjania čítania, písania, počúvania a komunikatívnych zručností v cudzom jazyku v rámci daného odborného predmetu
- zaujímavý, praktický a pútavý výber učiva a voľba zodpovedajúcich organizačných foriem výuky
- veľká pozornosť venovaná spätnej väzbe a monitorovaniu výsledkov (Hlaváčková a kol., 2011)

Zavádzanie CLIL metódy prináša viacero výhod, ale samozrejme, existujú aj jej nevýhody, či ťažkosti. Výhody CLILu súvisia najmä s tým, že pracujeme s konkrétnymi témami zo života, nie s umelo vytvorenými komunikačnými situáciami a nevýhody s faktom, že realizácia CLILu si vyžaduje zvýšené nároky na prípravu učiteľa i aktivitu a vedomosti žiaka.

Tabuľka 1 Výhody a nevýhody CLILu

Výhody CLILu	Nevýhody CLILu
rozvíjanie komunikatívnych zručností efektívnym spôsobom	nedostatočná jazyková kompetencia žiakov používať cizí jazyk v odbornom predmete
vyššie nároky CLILu na kognitívne procesy žiakov	nedostatek relevantných učebných materiálov a nástrojov hodnotenia pre CLIL
práca s reálnym obsahom / informáciami využiteľnými v praktickom živote	časovo náročná a obtiažna príprava na CLIL vyučovanie
zvyšovanie možností uplatnenia žiaka na trhu práce (i v zahraničí) a príprava na ďalšie štúdium	
rozširovanie interkultúrnej kompetencie žiaka	
nutnosť zvyšovania profesijnej kvalifikácie učiteľa	

Prameň: Šmídová a kol. 2012,

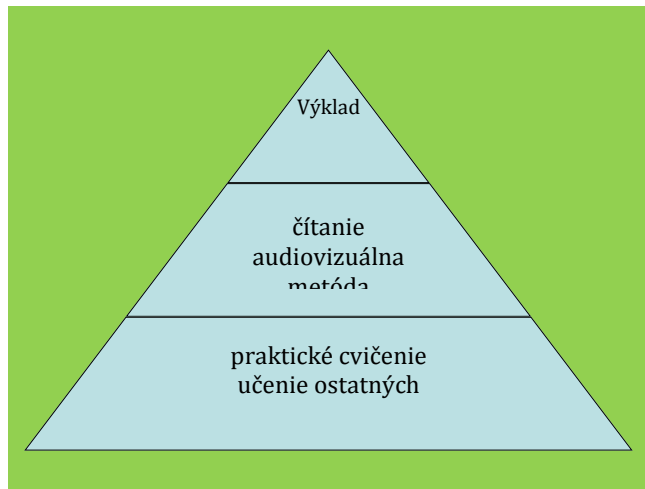
Jednou s najväčších výhod vyučovania formou CLIL je určite možnosť použitia cudzieho jazyka prirodzenou formou a s konkrétnym obsahom. Žiaci väčšinou rýchlo zabudnú na jazyk a jeho gramatiku a sústredia sa na tému výuky.

CLIL rozvíja aj kognitívne schopnosti žiakov. Hlaváčová (2011, s.10) konštatuje fakt, že sú žiaci schopní nazerať na istý problém z rôznych uhlov, ako by sa pozerali cez objektív rôznych jazykov, môže pozitívne ovplyvniť ich schopnosť myslieť a rozumieť. Výučba by mala byť, tak ako je to na hodine cudzieho jazyka, interaktívna, čiže učiteľ by mal čo najviac času poskytnúť žiakovi na riešenie úloh a komunikovanie. Výučba CLILom si tento postup priam vyžaduje.

- **Vhodné učebné metódy a metodické postupy**

Keďže CLIL nepredpokladá pokročilé jazykové schopnosti žiakov, metódy práce musia byť vybrané s vedomím, že žiak potrebuje prekročiť jazykovú bariéru a osvojiť si tak odbornú časť predmetu, ako aj jazykovú. Kľúčovou súčasťou vyučovania metódou CLIL je teda čo najaktívnejšie zapojenie žiakov s cieľom osvojiť si na hodine čo najviac učiva. Vplyv učebnej metódy na zapamätávanie učiva znázorňuje pyramída učenia, kde je výklad, pri ktorom je žiak iba pasívnym poslucháčom, považovaný za najmenej efektívnu metódu a učenie ostatných, pri ktorom žiak vystupuje aktívne, za metódu najefektívnejšiu.

Obrázok 1 Pyramída učenia

Prameň: Kalhous, Obst, et al., 2002

Nielen pri vyučovaní metódou CLIL, ale aj na bežných hodinách sa ako najefektívnejšie javia aktivizačné metódy. Sú to metódy, postupy a procesy, vďaka ktorým prijíma žiak informácie s aktívnym pričinením a na ich základe si vytvára vlastné úsudky. Tieto informácie spracováva a začleňuje do systému svojich znalostí, zručností a postojov (Sitna, 2009). Aplikovaním aktivizačných metód je v centre diania žiak a jeho aktívna práca. Medzi klasické aktivizačné metódy môžeme zaradiť aj rôzne didaktické hry typu: vedomostný kvíz, krížovka, otázkové hry, pexeso, domino, slepé mapy a vedomostné testy. Inými, možno obtiažnejšími, sú brainstorming, brainwriting, metóda 6-3-5, myšlienková mapa, práce s obrázkami a textami, rotujúci papier, problémové vyučovanie atď.

- *Metóda 6-3-5 (brainwriting)* – šesť účastníkov píše počas piatich minút na svoj papier tri nápady alebo pojmy. Jedná sa o metódu brainstormingu v písanej podobe.
- *Problémové vyučovanie* - žiaci riešia úlohy, doplňujú neúplný text, usporiadávajú slová alebo vety tak, aby z nich vytvorili celok, odpovedajú na problémové otázky, napr. Prečo... Porovnaj... Čím sa odlišuje...
- *Domino* – žiaci priradujú k obrázkom slová, vety, hľadajú súvislosti
- *Rotujúci papier* – žiaci sú rozdelení do skupín, v ktorých majú zapísať svoje riešenie úlohy, potom po uplynutí vymedzeného času si papiere s odpoveďami vymieňajú a zapisujú ďalšie riešenia. Na záver dostane každá skupina svoj papier a vyhodnotí, čo bolo ešte doplnené .

K metodickým postupom, ktoré učiteľ môže využiť na zjednodušenie porozumenia môžeme zaradiť stratégie, ktoré žiaci praktizujú v procese osvojovania si cudzieho jazyka. Je vhodné, aby učiteľ pôsobil na pracovnú pamäť žiakov tak, aby mohli pre spracovanie nových informácií využiť rôzne zmyslové vstupy (Hasher, 1991). Najlepším spôsobom na vytvorenie trvalých poznatkov je schopnosť dávať do súvislostí nové fakty

s tými, ktoré sú už v mozgu uložené. Techniky, ktoré pomáhajú lepšiemu porozumeniu sú: (Novotná, Hofmannová, 2002)

a) na verbálnej úrovni:

využitie

- synonym (slov rovnakého alebo podobného významu),
- antonym (slov opačného významu),
- hyponým a hyperoným (slov nadradeného a podradeného významu),
- kategórií – vytváraniu sémantických štruktúr,
- príkladov i tzv. nepríkladov z kontextu,
- otázok,
- asociácií,
- preformulovania,
- zmeny rýchlosti hovoreného prejavu,
- prekladu

b) na neverbálnej úrovni:

využitie

- grafických reprezentácií a symbolov,
 - vizualizácie pojmov,
 - názorných pomôcok a modelov,
 - mimiky a gestikulácie,
 - prvkov dramatizácie a spojenia s pohybom,
 - využitie výpočtovej techniky
- **Adaptácia textu a vytváranie vlastných učebných materiálov**

Jednou z ťažkostí pri realizovaní výučby metódou CLIL býva najst' vhodné učebné materiály. Materiály zo zahraničia môžu byť jazykovo veľmi náročné a nemusia spĺňať ani požadovanú obsahovú stránku odborného predmetu podľa konkrétneho cieľa. Preto je jedným zo spôsobov ako predchádzať problémom s jazykovou náročnosťou, kultúrnym kontextom aj pripravovať si vlastné materiály. Nevýhodou pri takomto riešení problému je časová a ekonomická náročnosť.

Podľa Procházkovej (2012) by mali učebné materiály pre CLIL spĺňať nasledujúce kritériá a zásady:

- zahŕňať obsah vedúci k cieľu hodiny,
- používať primerane náročný jazyk, hlavne v inštrukciách,
- reflektovať rôzne učebné štýly,
- zahrnúť prostriedky, ktoré žiakom umožnia pracovať aj s náročnejším zadaním po jazykovej i obsahovej stránke (scaffolding),
- dať žiakom dostatok priestoru pre vypracovanie úlohy, a to hneď v troch aspektoch: jednak v zmysle fyzického priestoru na pracovnom liste, jednak v zmysle dostatečnej časovej dotácie a tiež v zmysle zapojenia žiakovej kreativity.

Všeobecne platí, že zrozumiteľný text pre žiakov, ktorí sa jazyk učia, by nemal obsahovať viac ako päť percent novej slovnej zásoby, alebo 10–15 nových výrazov. Pri dodržiavaní tohto pravidla nebude cudzojazyčný text príliš náročný a demotivujúci a zároveň posunie žiakov o úroveň vyššie. Náročnosť textu určujú aj použité gramatické štruktúry a skladba viet. Učivo by sa malo rozširovať len jedným smerom, teda popri väčšom množstve slovnej zásoby by mali byť gramatické štruktúry jednoduchšie a naopak, pri upevňovaní slovnej zásoby môžeme zvoliť aj zložitejšie gramatické väzby. Procházková(2012) ďalej uvádza, že podľa výskumov sa lepšie darilo žiakom, ktorí pracovali s jednoduchým textom a zjednodušenými zadaniami úloh alebo mali pri sebe slovníček pojmov, s ktorými pracovali. Pre trvácnosť poznatkov je dôležité časté opakovanie a upevňovanie pojmov a poznatkov.

2 METÓDA CLIL V PREDMETE BIOLÓGIA PRE 5. ROČNÍK

Biológia predstavuje svojím konkrétnym a ľahko znázorniteľným obsahom jeden z najvhodnejších predmetov na zavedenie metódy CLIL. Podľa TVVP piateho ročníka predmetu biológia na našej škole tento učebný predmet *“umožňuje rozvíjať a prehľbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.”*

Obsahom predmetu sú tieto témy:

1. **Príroda a život**
2. **Život v lese**
3. **Život vo vode a na brehu**
4. **Život na poliach a lúkach**

Predkladaná OPS spracováva témy „Príroda a život“ a „Život v lese“. Pracovné listy obsahujú krátky text k danej téme, s ktorým žiaci ďalej pracujú. V texte je nová slovná zásoba vyznačená tučným písmom a vedľa textu majú žiaci pomôcku – slovníček s novými slovíčkami. Na každej hodine mali žiaci k dispozícii monolingválny slovník.

Úlohy žiaci vypracovávali v hlavnej časti hodiny. Začiatok vyučovacej hodiny bol venovaný opakovaniu slovnej zásoby a tém z minulých hodín pomocou obrázkov, kartičiek a rôznych aktivít na interaktívnej tabuli. Záver vyučovacej hodiny sme využívali na zhrnutie osvojovaného učiva formou „peer-learningu“ – vzájomného učenia spolužiakov, kladením otázok týkajúcich sa prebraného učiva alebo prácou so slovnou zásobou. Každá hodina obsahovala aj krátke opakovanie pojmov a súvislostí z prebraných tematických celkov.

Žiaci pracovali najčastejšie v dvojiciach. Osvedčila sa aj práca v malých skupinách, a to hlavne pri úlohách, ktoré si vyžadovali pomenovať alebo spomenúť si na rôzne druhy rastlín a živočíchov. Metóda „rotujúceho papiera“ sa pri týchto úlohách javila ako najproduktívnejšia.

Skupinu žiakov tvorila bežná piatacka trieda, teda nie jazyková trieda, ktorá sa učí anglický jazyk od prvého ročníka. Nebránili sme sa používaniu materinského jazyka na ujasnenie vedomostí alebo zadaných úloh. Obsahový a jazykový cieľ bol u nás rovnocenný. Dotácia hodín bola v týždennom rozvrhu nasledovná: jedna hodina metódou CLIL, jedna hodina praktických cvičení z biológie odučená v materinskom jazyku a štyri bežné hodiny anglického jazyka.

V pracovných listoch sú zastúpené rôzne typy úloh, od najjednoduchších, kde žiaci graficky usporadúvajú informácie z textu, po zložitejšie, kde si žiaci musia dať osvojené poznatky do súvislostí. Úlohy žiaci riešia rôznymi spôsobmi – dopĺňovaním, spájaním, opravovaním, pomenovaním. Okrem pracovných listov boli výbornými pomôckami rôzne vyobrazenia rastlín a živočíchov, ktoré žiaci pomenúvali a opisovali.

- **Pracovný list k téme „Živá a neživá príroda“**

Obsahový cieľ: Žiaci pochopia rozdiel medzi živou a neživou prírodou a budú schopní vysvetliť rozdiely medzi nimi

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť používať pojmy živá a neživá príroda, porozumejú textu, ktorý tieto pojmy vysvetľuje a rozšíria si slovnú zásobu o slová z textu

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu vyhľadať informácie v texte a pracovať s novou slovnou zásobou

Warm up, Brainwriting:

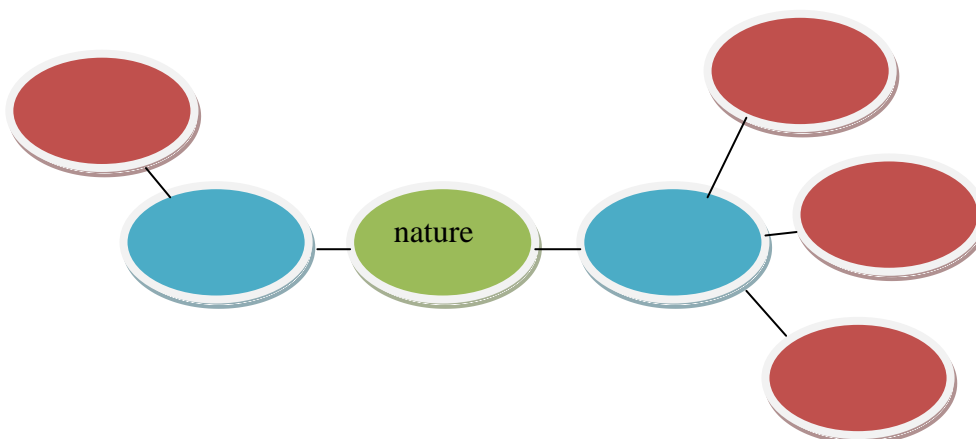
❖ **Work in groups of six. What is the nature? (you have 3 minutes):**

(Key: possible answers - trees, flowers, the sun, water, air, animals, stones, rocks...)

<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; background-color: #90EE90; padding: 5px; display: inline-block;"> Discovering nature </div>	Vocabulary																				
<p>We can find nature all around us outside. Nature is formed by living and not living natural products. Living products are bacteria, fungi, plants and animals. Not living products are the sun, water, air, ground and minerals.</p> <p>Living products can ingest, breathe and die. Not living products can change their shapes, they don't live or grow.</p> <p>We can watch nature around us with a magnifier, a microscope or a telescope.</p>	<table border="1"> <tr><td>nature</td><td>príroda</td></tr> <tr><td>living</td><td>živý</td></tr> <tr><td>fungi</td><td>huby</td></tr> <tr><td>plants</td><td>rastliny</td></tr> <tr><td>ground</td><td>pôda</td></tr> <tr><td>ingest</td><td>prijímať živiny</td></tr> <tr><td>breathe</td><td>dýchať</td></tr> <tr><td>die</td><td>zomrieť</td></tr> <tr><td>grow</td><td>rásť</td></tr> <tr><td>magnifier</td><td>lupa</td></tr> </table>	nature	príroda	living	živý	fungi	huby	plants	rastliny	ground	pôda	ingest	prijímať živiny	breathe	dýchať	die	zomrieť	grow	rásť	magnifier	lupa
nature	príroda																				
living	živý																				
fungi	huby																				
plants	rastliny																				
ground	pôda																				
ingest	prijímať živiny																				
breathe	dýchať																				
die	zomrieť																				
grow	rásť																				
magnifier	lupa																				

Task 1 : Can you fill in this mind map?

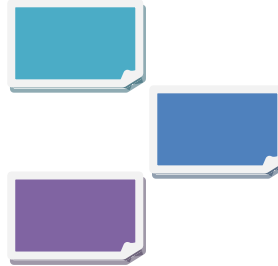
Obrázok 1 Pojmová mapa o prírode

Prameň: vlastný návrh

Task 2: Find an odd one, write it down:

bacteria plants air
breathe shape die
magnifier telescope camera

Task 3: Write the opposites:

not living /
live /
outside /
stay /

Task 4: Imagine you are in the forest. What can you watch by magnifier and by telescope? Try it out next time!

prameň: clipArt

(Key: possible answers – magnifier- leaves, insects, stones, flowers; telescope – birds, animals, nests)

• **Pracovný list k téme „Etáže lesa a zmeny počas štyroch ročných období“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú vedieť pomenovať vrstvy lesa podľa schémy, budú vedieť opísať zmeny lesa počas ročných období

Jazykový cieľ: Žiaci si osvoja názvy niektorých lesných stromov, rastlín a živočíchov a ich miesta ich výskytu v lese

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať so slovníkom, vyhľadať informácie v schéme a pracovať s nimi

Complete the text about forests with these words:

green, colours, starts, quickly, wake up, white, grow, rest, sleep

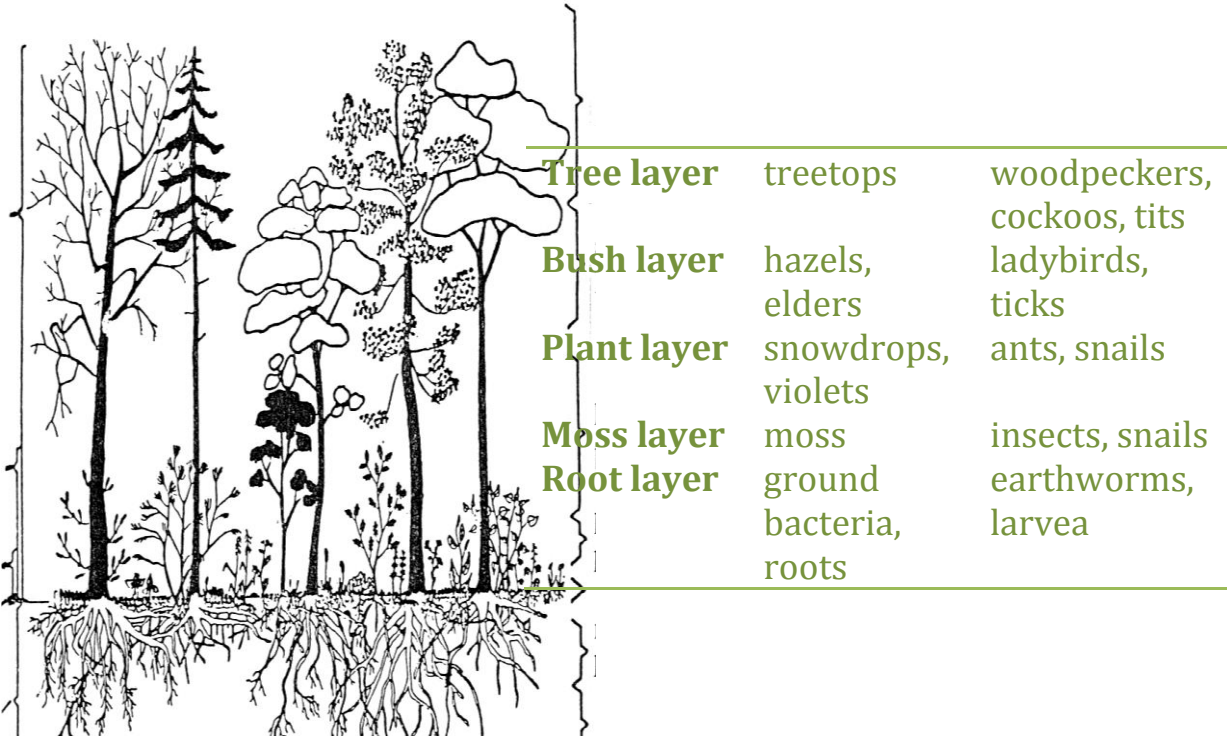
A forest changes in year seasons. In spring everything ----- to grow. The forest is light -----. Forest flowers start to ---- and animals ---- -. In summer the forest is full of - ----- - red, blue and black berries, different flowers and butterflies on the glades.

Everything grows very ------. In autumn animals and plants are getting ready for winter -----. We can find mushrooms. In winter the forest in calm and -----. It has a ----.

Key: starts, green, grow, colours, wake up, ,quickly, sleep, white, rest

Forest layers

Obrázok 3 Etáže lesa

Prameň: vlastný návrh

Task 1: Find new words in a dictionary and write them down. Illustrate some of them

Task 2: Are these sentences true or false?

1. Moss grows on the ground or on trees.
2. Snowdrops and violets are flowers.
3. Woodpeckers nest in bushes.
4. Ground bacteria, earthworms and larvea live in tree roots.
5. Ants and snails live on trees.
6. Ladybirds and ticks live in the highest layers.

- T – F
 T – F
 T – F
 T – F

 T – F
 T – F

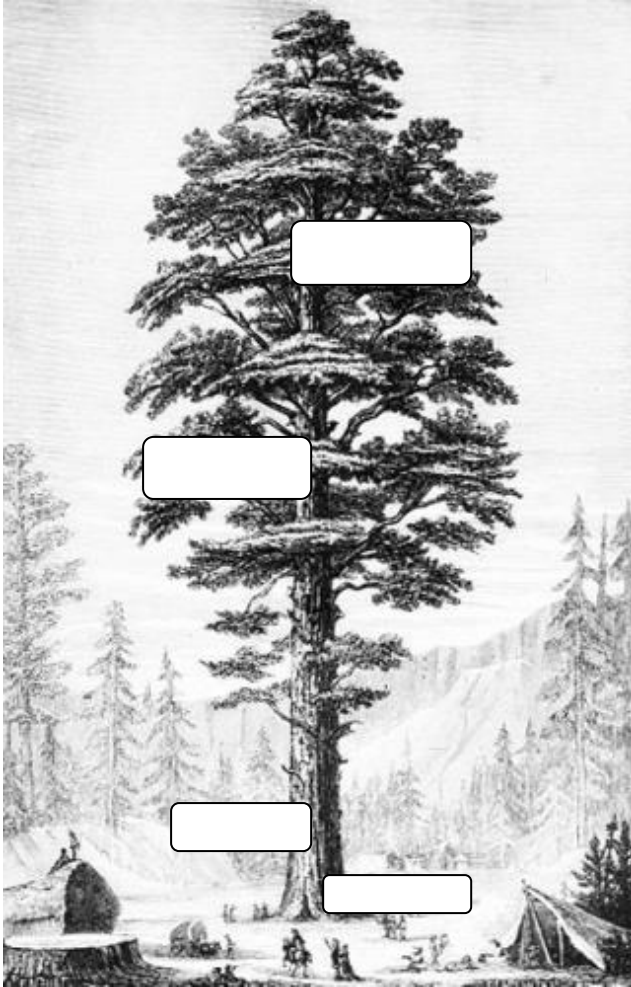
Key:
 T. T, F, T, F, F

Task 3: Finish the statements

- Woodpackers are
- Violets
- Ants
- Ticks

Task 4: Place these animals in the tree:

Obrázok 4 Strom

insects, worms,
woodpeckers, squirrels

Prameň: súkromný archív

Key: upwords- worms, insects, squirrels, woodpeckers

- **Pracovný list k téme „Les“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú vedieť zostaviť príklad potravinového reťazca lesných organizmov a pochopia vzájomné prepojenie lesného spoločenstva

Jazykový cieľ: Žiaci si upevnia slovnú zásobu týkajúcu sa lesa

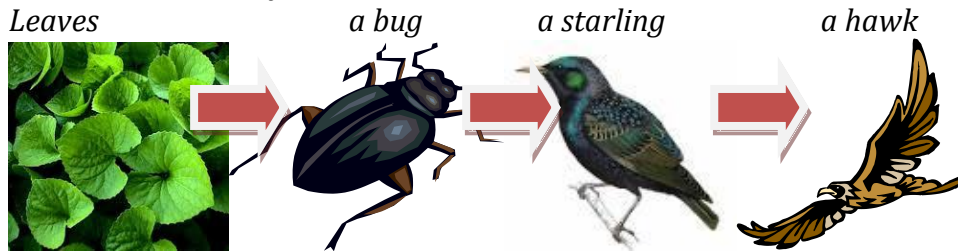
Učebný cieľ (stratégia): Žiaci si dokážu dať osvojené poznatky do súvislostí

Forests	Vocabulary	
All organisms in forests form a forest community . Organisms and not-living nature are connected with one another. Do you know how? Plants need ground, air, light and water,	community	spoločenstvo
	connect	spojiť
	depend	závisieť
	chain	reťaz

then animals eat plants and smaller animals, this forms a **food chain**. Organisms **depend** on each other.

Task 1: Can you describe this food chain? And can you make some more?

Obrázok 4 Potravinový reťazec

Prameň: súkromný archív

.....

.....

.....

.....

.....

Tasks:

1. Put the words in their groups

2. Try to add more:

BIRDS

INSECTS

TREES

FLOWERS

A HAZEL, AN EARTHWORM, A VIOLET, A LADYBIRD, A COCKOO, A WOODPECKER, AN ANT, A TICK, A SNOWDROP, AN ELDER

Task 3:How are these pairs related?

plants-ground
 animals-water
 moss-insects
 woodpeckers- insects

- **Pracovný list k téme „Lesné stromy“**

Obsahový cieľ: Žiaci sa naučia rozlíšiť ihličnatý a listnatý strom, rozpoznať niektoré druhy listnatých a ihličnatých stromov

Jazykový cieľ: Žiaci si osvoja názvy niektorých stromov a ich častí

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu vyhľadať informácie v texte a pracovať so slovníkom.

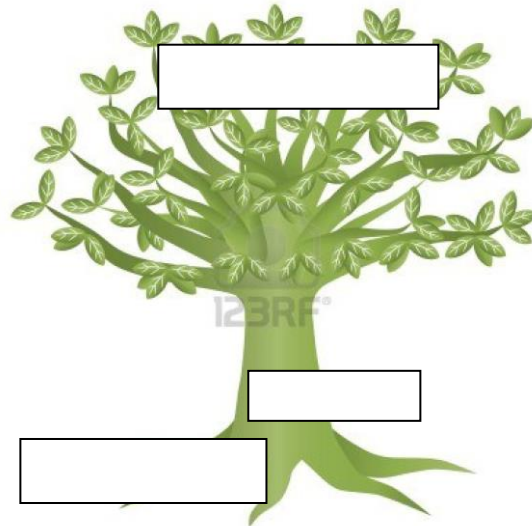
<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; background-color: #92d050; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <p>Forest trees</p> </div> <p>Forest trees can be deciduous, conifer or bushes.</p> <p>Deciduous:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Change with seasons ○ Grow in mild areas ○ have leaves and flowers <p>Conifer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ have slim and flexible stems ○ have needles on their branches and cones ○ do not change with seasons <p>Bushes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ do not have stems ○ have branches from the ground 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #f4a460;"> <th colspan="2" style="text-align: left; padding: 5px;">Vocabulary</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">deciduous</td> <td style="padding: 5px;">listnatý strom</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">conifer</td> <td style="padding: 5px;">ihličnatý strom</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">mild</td> <td style="padding: 5px;">mierny</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">flexible</td> <td style="padding: 5px;">pružný</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">needle</td> <td style="padding: 5px;">ihlica</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">cone</td> <td style="padding: 5px;">šiška</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">branch</td> <td style="padding: 5px;">konár</td> </tr> </tbody> </table>	Vocabulary		deciduous	listnatý strom	conifer	ihličnatý strom	mild	mierny	flexible	pružný	needle	ihlica	cone	šiška	branch	konár
Vocabulary																	
deciduous	listnatý strom																
conifer	ihličnatý strom																
mild	mierny																
flexible	pružný																
needle	ihlica																
cone	šiška																
branch	konár																

TREE PARTS:

TREETOP - there are branches, leaves and flowers or nuts

STEM- wood what leads nutrients from roots to a treetop

ROOT- takes nutrients from the ground, is usually as wide as a treetop

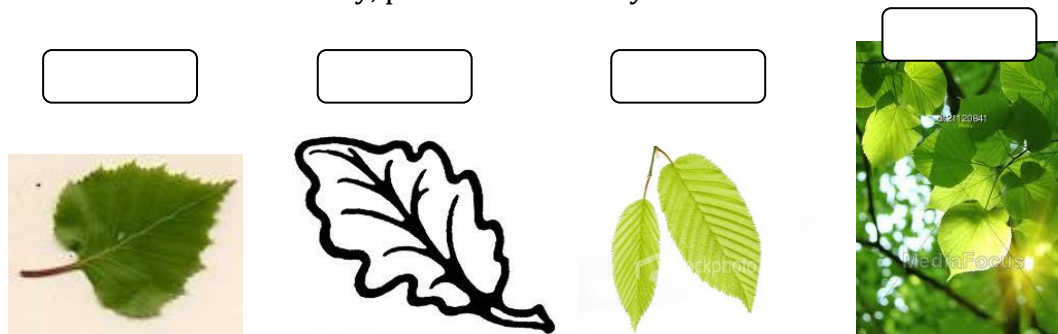
Label this tree:

Obrázok 5 Listnatý strom
Prameň: súkromný archív

Task2: Complete the tree vocabulary and label the pictures:

L-NDEN, BE-CH, -INE, FI-, O-K, SPR-CE, B-RCH, H-ZEL, E-DER

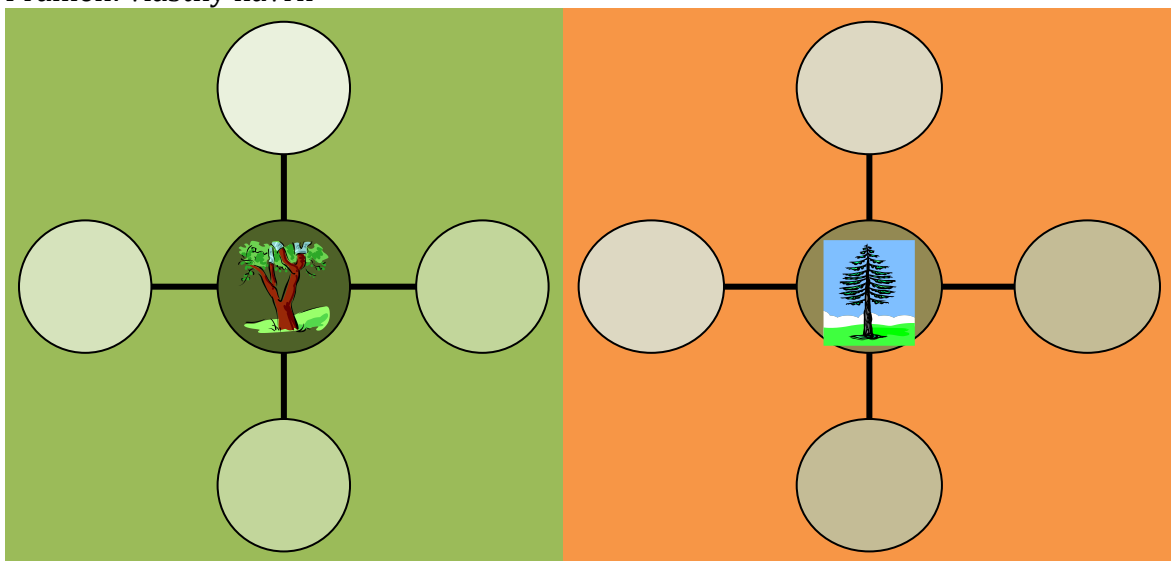
Obrázok 6 Listnaté stromy, prameň: súkromný archív

Task 3: Write these words in correct places:

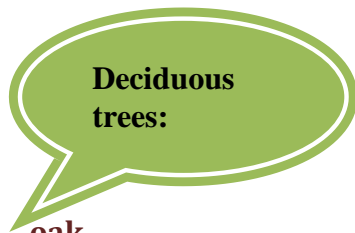
Obrázok 7 Delenie stromov

Prameň: vlastný návrh

leaves, cones, flowers, needles, slim stems, changing, not changing, fruits

Task 4: Can you find the mistakes and write about them?

oak

pine

linden

fir

spruce

birch

.....

.....

.....

- Pracovní list k téme „Prečo sú lesné stromy a kríky dôležité“

Obsahový cieľ: Žiaci si uvedomia význam drevín

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť opísať život v lese

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

<p>Why are forest trees and bushes important</p>	<p>Vocabulary</p>														
<p>Forest trees and bushes are important for forest animals or two main reasons:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. leaves, nuts, cones – food 2. treetops, stems, crust - shelter <p>Fallen leaves produce humus which is a nutrition for trees, bushes, plants and mushrooms.</p>	<table border="1"> <tr><td>main</td><td>hlavný</td></tr> <tr><td>reason</td><td>príčina</td></tr> <tr><td>shelter</td><td>úkryt</td></tr> <tr><td>important</td><td>dôležitý</td></tr> <tr><td>nutrition</td><td>výživa</td></tr> <tr><td>mushrooms</td><td>huby</td></tr> <tr><td>crust</td><td>kôra</td></tr> </table>	main	hlavný	reason	príčina	shelter	úkryt	important	dôležitý	nutrition	výživa	mushrooms	huby	crust	kôra
main	hlavný														
reason	príčina														
shelter	úkryt														
important	dôležitý														
nutrition	výživa														
mushrooms	huby														
crust	kôra														

1, Match animals and their shelters:

Insects	treetops
Bears	stems
Woodpeckers	ground
Worms	crust

2, Match animals and food:

squirrel	insects
insects	berries
bears	nuts
birds	leaves

Task 3: What do these animals need to survive in a forest?

insects			
foxes			
eagles			

One thing all animals need is

Key: leaves, ground, water; small animals, dam, water; small animals, trees, water; WATER

• **Pracovný list k téme „Nekvitnúce lesné rastliny“**

Obsahový cieľ: Žiaci vedia vyjadriť dôležitosť machov a papradí v lese

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť opísať základné charakteristiky machov a papradí

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

<h3 style="margin: 0;">Non flowering forest herbs</h3>	<h3 style="margin: 0;">Vocabulary</h3>										
<p>Non flowering forest herbs are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mosses • ferns <p>Mosses grow in shadows and at wet places. They make thick layers in forests. They are formed by little roots, stems and leaves. Mosses' leaves hold water in forests.</p> <p>Ferns grow in shadows and wet areas too. They have large leaves. Mosses and ferns multiply by spores and they both keep forest ground wet.</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">herb</td> <td style="text-align: center;">bylina</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">fern</td> <td style="text-align: center;">paprad'</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">shadow</td> <td style="text-align: center;">tieň</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">wet</td> <td style="text-align: center;">vlhký</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">multiply</td> <td style="text-align: center;">množiť sa</td> </tr> </table>	herb	bylina	fern	paprad'	shadow	tieň	wet	vlhký	multiply	množiť sa
herb	bylina										
fern	paprad'										
shadow	tieň										
wet	vlhký										
multiply	množiť sa										

Task 1: Can you name these pictures?

Obrázok 8 Machorasty a paprad'orasty

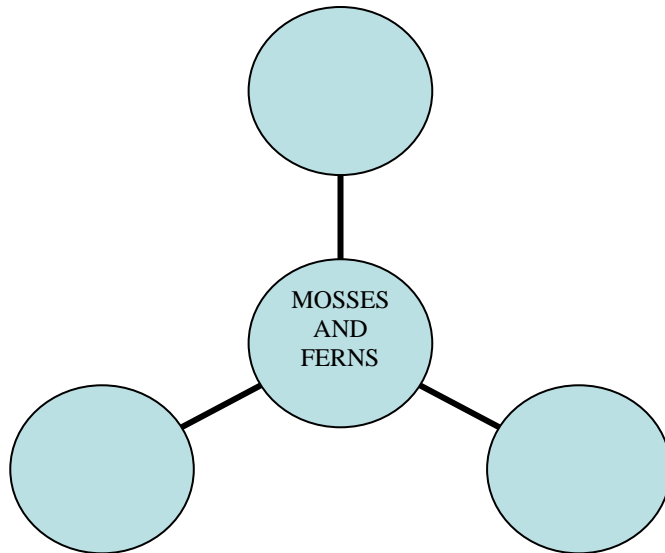
Prameň: súkromný archív

Task 2: Answer these questions:

- Why are mosses and ferns important?
- What body parts do mosses have?
- What parts keep water after rain?
- Where do mosses and ferns grow?

Task 3: What is common for mosses and ferns? Complete the diagram:

KEY:

- grow in forests
- keep soil wet
- like shadow places

Task 4: Write words connected with a forest on the letters of the alphabet (you can leave out seven letters):

A-	I-	Q-
B-	J-	R-
C-	K-	S-
D-	L-	T-
E-	M-	U-
F-	N-	V-
G-	O-	W-
H-	P-	X- Y- Z-

Key: animals, bear, cone, deciduous tree, eagle, ferns, ground, hazels, insects, j-, k-, ladybirds, mosses, nuts, oak, pine, q-, raspberry bush, spruce, treetop, u-, v-, woodpecker, x-, y-, z-

- **Pracovný list k téme „Lesné kvitnúce rastliny“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú poznať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny, budú poznať na ukážke kvitnúcej byliny, budú vedieť uviesť príklad jedovatej a liečivej byliny. Uvedomia si význam bylín pre život lesa

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o lesných kvitnúcich bylinách

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; background-color: #92d050; padding: 5px; display: inline-block;">Forest flowers</div>	<div style="background-color: #f4a460; padding: 5px; display: inline-block;">Vocabulary</div>																
<p>There are different flowers on forests</p> <p>meadows. They are formed by roots or bulbs, a stem, leaves and flowers. Flowers can change to fruits or berries and seeds. Spring flowers can grow in quite cold weather. Snowdrops and primroses are the first spring flowers. Snowdrops have a bulb, thin leaves and small white flowers. Primroses have small roots, thin leaves and eight yellow small flowers.</p> <p>Lillies of the valley have small roots, big leaves and small white funnel flowers. Snowdrops are protected. Primroses are medicinal. Lillies of the valley are poisonous.</p>	<table border="1"> <tr><td>meadow</td><td>lúka</td></tr> <tr><td>seed</td><td>semienko</td></tr> <tr><td>snowdrop</td><td>snežienka</td></tr> <tr><td>primrose</td><td>prvosienka</td></tr> <tr><td>medicinal</td><td>liečivý</td></tr> <tr><td>poisonous</td><td>jedovatý</td></tr> <tr><td>lilly of the valley</td><td>konvalinka</td></tr> <tr><td>funnel</td><td>lievik</td></tr> </table>	meadow	lúka	seed	semienko	snowdrop	snežienka	primrose	prvosienka	medicinal	liečivý	poisonous	jedovatý	lilly of the valley	konvalinka	funnel	lievik
meadow	lúka																
seed	semienko																
snowdrop	snežienka																
primrose	prvosienka																
medicinal	liečivý																
poisonous	jedovatý																
lilly of the valley	konvalinka																
funnel	lievik																

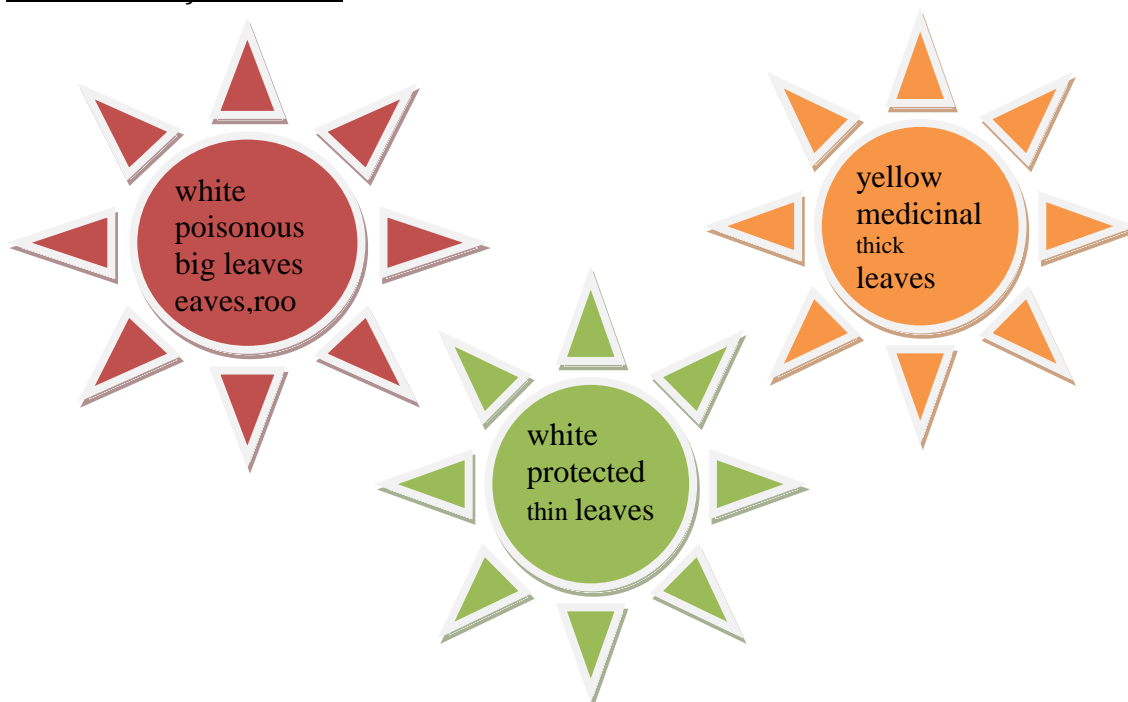
Task 1: Can you name the flowers?

Obrázok 9 Lesné kvety

Prameň: súkromný archív

Task 2: What flower is it?

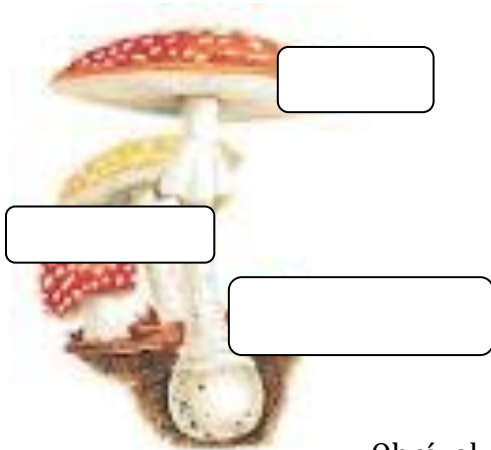
- **Pracovní list k téme „Huby“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú poznať základnú stavbu tela huby, budú vedieť vysvetliť význam húb v prírode

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o hubách

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

<p>Fungi (mushrooms)</p>	<p>Vocabulary</p>										
<p>Fungi (mushrooms) grow in forests. The part of a mushroom we can see is called fruiting body. It has two parts: a stalk and a cap. Some mushrooms are edible, some are not edible and some are poisonous.</p> <p>We mustn't eat toadstools.</p>	<table border="1"><tr><td>fungi</td><td>huby</td></tr><tr><td>fruiting body</td><td>plodnica</td></tr><tr><td>stalk</td><td>hlúbik</td></tr><tr><td>cap</td><td>klobúk</td></tr><tr><td>edible</td><td>jedlé</td></tr></table>	fungi	huby	fruiting body	plodnica	stalk	hlúbik	cap	klobúk	edible	jedlé
fungi	huby										
fruiting body	plodnica										
stalk	hlúbik										
cap	klobúk										
edible	jedlé										

Can we eat this mushroom?

 What's its name?

Obrázok 10 Muchotrávka, Prameň: súkromný archív

Task 2: Are these mushrooms edible? Describe them:

Obrázok 12 Huby
 Prameň: súkromný archív

.....

.....

.....

Possible answers:
 This mushroom is tall. Its stalk is thin. It is light and has a ring. Its cap is big, thin and straight.

This mushroom is not very high, its stalk is hard and thick. It doesn't have a ring. The cap is brown. It is hard and thick.

This mushroom is quite tall. It has quite thick and hard stalk. It's white and black. Its cap can be brown or red.

Task 3: Test your knowledge about mushrooms:

1. **What do mushrooms need to grow?** A wet ground and trees
 B dry ground and trees

2. **Mushrooms grow:** A in spring and summer
B in late summer and autumn
3. **Everyone can eat mushrooms.** A Yes, of course.
B No, small children can't.

Some good advice to pick mushrooms:

1. Pick only mushrooms you know well
2. Take colour mushroom atlas in the forest
3. Pick mushrooms by turning them around
4. Pick only healthy mushrooms
5. Put mushrooms in the basket
6. Don't damage other mushrooms, they are a part of the forest

Task 4: Highlight three most important advice. Why are they important?

1.
2.
3.

Possible answers: 1, 4, 3

- **Pracovní list k téme „Lesné bezstavovce“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú poznať základnú stavbu tela bezstavovcov, budú vedieť opísať niektoré bezstavovce

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o niektorých lesných bezstavovcoch

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

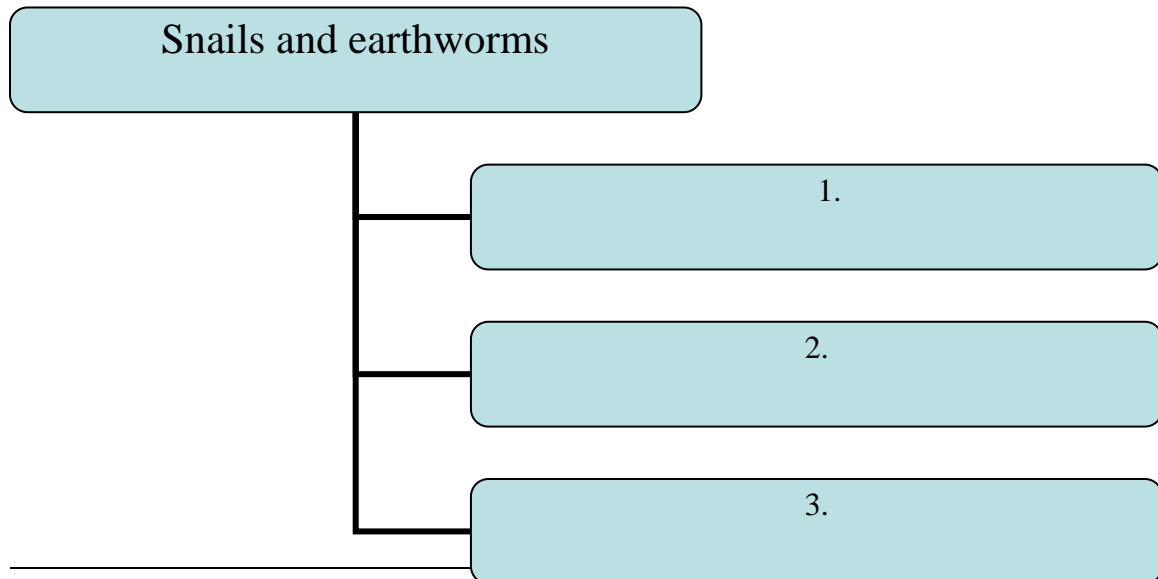
Forest invertebrates

There are many tiny animals without **skeleton** in forests. Their name is **invertebrates**. One of them is a **snail**. It has a muscular leg which leads to a head. His eyes are on two long **tentacles**. It uses short tentacles for touching. A snail can hide in its shell which he covers in winter. There are also snails without shells. Earthworms live in ground. Their body is covered with **slime** too what helps them to move. They have a **belt** in the front part of their bodies. There they keep eggs. Earthworms are important for ground because they **mellow** it.

Vocabulary

invertebrates	bezstavovce
skeleton	kostra
snail	slimák
tentacles	tykadlá
slime	sliz
belt	opasok
mellow	kyprit'

Task 1: Find things in common:

Key: 1. eat leaves, 2. have slime on the body, 3. have no skeleton

Task 2: Can you write a food chain involving snails and earthworms?

SNAILS -
 EARTHWORMS -

Task 3: Connect the halves of the sentences:

EARTHWORMS

HAVE TANTACLES.

SNAILS

HAVE A RING.

CAN MOVE FASTER.

HIDE IN A GROUND.

ARE IMPORTANT FOR SOIL.

- **Pracovný list k téme „Ďalšie lesné bezstavovce“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú poznať základnú stavbu tela pavúkov a kliešťov, uvedomia si potrebu chrániť sa v prírode pred kliešťami

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o pavúkoch a kliešťoch

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

Some other forest invertebrates

Spiders live also in forests. Their bodies form head and **belly**. The eyes and he mouth with little clows are on the head.

Spiders have eight legs. Heir weaving organs are on the **bottom** of their bellies.

Their insict **leads** weaving nets. Spiders eat insects **caught** in their nets.

Ticks look like small spiders. They live in bushes and in grass. **Male** ticks drink plant's juices but **female** ticks drink **blood**. Ticks are dangerous for people because they can **spread** some **seriuos diseases**.

Vocabulary

belly	bruško
clow	klepeto
weave	snovať
botom	spodok
lead	viest'
net	sieť
caught	zachytené
male	samec
female	samica
blood	krv
spread	šíriť
diseases	ochorenia

Task 1: Ticks or spiders?

body-head and belly
drink juices or blood
make nets
not dangerous

body-head and belly
eat insects
don't make nets
dangerous

Task 2: Complete the sentences. Don't look in the text.

Ticks and spiders are small forest They live in
They have the same number of but they eat the same
things. can get much bigger after having a meal. They are
for people and some animals too.

Key: animals, bushes, legs, don't, ticks, dangerous

• **Pracovný list k téme „Niektoré lesné stavovce“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú poznať základnú stavbu tela stavovcov, budú vedieť opísať základné znaky stavovcov

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o lesných stavovcoch, ktorých príkladmi sú hady a iné plazy

Učebný cieľ (stratégie): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

<p>Some of forest vertebrates</p>	<p>Vocabulary</p>																		
<p>Vertebrates are animals with a skeleton and a spine. Amfibians live at water. Adult ones live outside water and young ones need water to grow. What animals are vertebrates? have a flat head, big eyes and a nose and a very long sticky tongue. They can make a sound. On the body they have four legs with four fingers. A wet and smooth skin covers their bodies. Newts are also amfibians . All the amfibians are protected. Lizards and snakes are reptiles. have a slim body and a tail. They have short legs with five fingers. They hunt insects, spiders and earthworms with their long tongue. In danger, they can break a part of their tails.Their skin doesn't grow, they must take it off part by part. have slim bodies without legs. Some of them are poisonous.</p>	<table border="1"><tr><td>vertebrates</td><td>stavovce</td></tr><tr><td>skeleton</td><td>kostra</td></tr><tr><td>spine</td><td>chrbtica</td></tr><tr><td>amfibians</td><td>obojživelníky</td></tr><tr><td>sticky</td><td>lepkavý</td></tr><tr><td>smooth</td><td>hladký</td></tr><tr><td>newt</td><td>mlok</td></tr><tr><td>lizard</td><td>jašterica</td></tr><tr><td>reptiles</td><td>plazy</td></tr></table>	vertebrates	stavovce	skeleton	kostra	spine	chrbtica	amfibians	obojživelníky	sticky	lepkavý	smooth	hladký	newt	mlok	lizard	jašterica	reptiles	plazy
vertebrates	stavovce																		
skeleton	kostra																		
spine	chrbtica																		
amfibians	obojživelníky																		
sticky	lepkavý																		
smooth	hladký																		
newt	mlok																		
lizard	jašterica																		
reptiles	plazy																		

Task 1: Can you make and explain a food chain connected with the text above?

- **Pracovný list k téme „Lesné vtáky“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú poznať základnú stavbu tela vtákov

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o lesných kvitnúcich bylinách

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami

Task 1: Can you fill this text in?

Forest birds	<h3 style="text-align: center; margin: 0;">Vocabulary</h3> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #e67e22;">wings</td><td style="background-color: #f4a460;">krídla</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">feathers</td><td style="background-color: #f4a460;">perie</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">beak</td><td style="background-color: #f4a460;">zobák</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">predatory</td><td style="background-color: #f4a460;">dravý</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">sight</td><td style="background-color: #f4a460;">zrak</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">bent</td><td style="background-color: #f4a460;">ohnutý</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">hawk</td><td style="background-color: #f4a460;">jastrab</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">claws</td><td style="background-color: #f4a460;">pazúry</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">jay-bird</td><td style="background-color: #f4a460;">sojka</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">nightingale</td><td style="background-color: #f4a460;">slávik</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22;">nest</td><td style="background-color: #f4a460;">hniezdo</td></tr> </table>	wings	krídla	feathers	perie	beak	zobák	predatory	dravý	sight	zrak	bent	ohnutý	hawk	jastrab	claws	pazúry	jay-bird	sojka	nightingale	slávik	nest	hniezdo
wings	krídla																						
feathers	perie																						
beak	zobák																						
predatory	dravý																						
sight	zrak																						
bent	ohnutý																						
hawk	jastrab																						
claws	pazúry																						
jay-bird	sojka																						
nightingale	slávik																						
nest	hniezdo																						

Birds can ..., their front legs changed in They have **feathers** on their body to keep them Birds eat by their **beaks**. Owls hunt at They have a very good sight, **bent** beak and a silent flight. There are also many **predatory** birds in forests. are one of them. They have hook beaks, strong **claws** and big eyes. They hunt small forest animals. Predatory birds and owls are protected. A woodpecker is a well-known forest bird. It eats tree It doesn't fly away in A cuckoo eats worms. It moves in winter. It doesn't nest and look after young ones, it lay eggs in other birds Forests also have singing birds – e.g. **jay-birds** and **nightingales**. They are small, colourful and they eat anything they find in forests.

Crossword: Find as many words from the text as possible:

W	I	N	T	E	R
I	C	A	F	J	M
N	L	B	E	A	K
G	O	F	A	Y	N
S	W	L	T	B	E
L	E	Y	H	I	S
A	A	L	E	R	T
Y	T	C	R	D	F

KEY: WINGS, LAY, CLOW, EAT, FLY, FEATHER, JAY-BIRD, NEST, WINTER, BEAK

- **Pracovný list k téme „Lesné cicavce“**

Obsahový cieľ: Žiaci budú vedieť vymenovať niektoré druhy lesných cicavcov

Jazykový cieľ: Žiaci budú vedieť porozprávať o lesných cicavcoch a opísať ich

Učebný cieľ (stratégia): Žiaci dokážu pracovať s osvojenými informáciami a poznatkami, vyhľadávajú potrebné informácie v slovníku

<p style="text-align: center; margin: 0;">Forest mammals</p> <p>Mammals have babies which drink milk. Their body is covered by fur. It keeps them warm. They can eat forest plants, insects or small animals.</p> <p>Some forest mammals:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ a deer ❖ a wild boar ❖ a bat ❖ a bison ❖ a squirrel ❖ a fox ❖ a wolf 	<p style="text-align: center; margin: 0;">Vocabulary</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">fur</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">srst'</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">deer</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">jeleň</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">wild boar</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">diviak</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">bat</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">netopier</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">bison</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">zubor</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">squirrel</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">veverička</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">fox</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">líška</td></tr> <tr><td style="background-color: #e67e22; color: white; text-align: center;">wolf</td><td style="background-color: #ffe0b2; text-align: center;">vlk</td></tr> </table>	fur	srst'	deer	jeleň	wild boar	diviak	bat	netopier	bison	zubor	squirrel	veverička	fox	líška	wolf	vlk
fur	srst'																
deer	jeleň																
wild boar	diviak																
bat	netopier																
bison	zubor																
squirrel	veverička																
fox	líška																
wolf	vlk																

Task 1: Order the animals from the smallest(1) to the biggest(7):

Task 2: What mammals eat this?

Insects

Plants

Forest fruit.....

Task 3: Choose three animals and describe them detaily:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. What two things can trees and bushes offer for animals?

A).....

B).....

10. What do all organisms need for life?

.....

11. What non flowering plants do you know?

A).....

B).....

12. What is one of their functions?

13. Give the name of: a medical flower.....

a poisonous flower.....

a protected flower.....

14. What two parts has a mushroom got?

A)

B)

15. How do we divide fungi (mushrooms)?

A).....

B).....

C).....

16. Describe an importance of earthworms:

.....

17. Give an example of three part food chain beginning with earthworms:

.....

18. What good does a spider do for forests?

.....

19. Why are ticks dangerous?

.....

20. Describe a body of a vertebrate:

.....

21. Are frogs vertebrates?

.....

22. What body parts do only birds have?

.....

23. What birds stay here in winter?

.....

24. How can we help birds to survive winter?

.....

25. Why shall we protect forest plants and animals?

.....

26. How are mammals different from other vertebrates?

.....

27. What do mammals eat in forests?

.....

28. What forest mammals can you meet on your forest walk?

.....

29. Name three forest animals eating plants:

.....

30. Name three forest animals eating meat:

.....

ZÁVER

V dnešnom globalizovanom svete je dobrá znalosť cudzích jazykov nevyhnutná. Preto je úlohou vyučujúcich cudzích jazykov neustále hľadať čo najefektívnejšie formy a metódy práce, vďaka ktorým by si žiaci osvojili cudzí jazyk na uspokojivej úrovni pre svoju vlastnú potrebu, aj pre prax. Jednou z efektívnych metód osvojovania si jazyka, práce s ním a jeho využitia, je aj metóda CLIL. Jej efektivita spočíva v prelínaní dvoch predmetov, čo dáva priestor na upevnenie a prehĺbenie poznatkov v oboch oblastiach výučby. Táto metóda spĺňa viaceré kritériá moderného vyučovania cudzích jazykov a vyučovacieho procesu vôbec. Pri realizácii CLILu sa žiaci už od útleho veku a nízkeho stupňa ovládania cudzieho jazyka učia myslieť v danom jazyku. CLIL si svojou náročnosťou vyžaduje aktívny prístup žiaka. Ten sa darí udržať rozmanitými úlohami, na ktorých žiaci pracujú samostatne, v pároch alebo v skupinách. Pri tomto type učenia sa rozvíjajú komunikačné zručnosti v cudzom i materskom jazyku a zdokonaľujú sa učebné stratégie. Nutnosť pracovať so slovníkom posúva žiaka k samoštúdiu, čo ocení v neskoršom veku.

Cieľom tejto OPS bolo navrhnuť pracovné listy k piatackej biológii, konkrétne jej prvej témy, ktorou je Život v lese. Práca s navrhnutými pracovnými listami bola úspešne odskúšaná na jednej skupine piatakov. Hodiny boli produktívne a žiakov takáto forma biológie zaujímala. Zlepšili sa ich komunikatívne zručnosti a zaznamenali sme väčšiu ochotu rozprávať v cudzom jazyku. Jazykový prejav je u väčšiny žiakov plynulejší. Metóda CLIL sa teda javí ako vynikajúca metóda na odbúravanie jazykových bariér.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

- Baidak, N. 2005. Obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie (CLIL) v škole v Európe. Eurydice 2005 ISBN 92-79-01915-5
- Ball, P. a kol. 2012. Cizí jazyky napříč předměty 2. stupně ZŠ. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV). Praha 2012 ISBN 978-80-87652-92-3
dostupné na: <http://clil.nuv.cz/index.html>
- Hasher, L. Age and inhibition. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition*, 1991, 17, s. 163–169.
- Hlaváčová, M. a kol. 2011. Seznamte se s CLILem. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV), divize VÚP. 1. vydanie. Praha 2011 ISBN 978-80-87063-52-1
- Kalhous, Z., Obst, O., et al. 2002. Školní didaktika. Praha : Portál, 2002.
- Novotná, J., Hofmannová, M. 2002 Cizí jazyk jako nástroj při vyuce matematiky. In 8. setkání učitelů matematiky všech typů a stupňů škol. Eds. Ausbergerova, M., Novotná, J., Sykora, V. Praha : JČMF, 2002, s. 225–230.
- Sitná, D. 2009. Metody aktivního vyučování. 1. Vydanie. Portál, Praha . 2009 ISBN 978-80-7367-246-1
- Šmídová T. a kol. 2012 CLIL ve výuce. Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. 1. vydanie. Praha 2012 ISBN 978-80-87652-57-2

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Klúč k testu z opakovania

Príloha 1 Klúč k testu z opakovania

1. A) living organisms B) non living organisms
2. A), B), D)
3. B)
4. A)
5. worms, lervea, bugs
6. B)
7. They depend on one another
8. Violet-purple, primrose-yellow, snowdrop-white
9. Food, a shelter
10. Water
11. Mosses, ferns
12. To keep forest wet
13. A primrose, a lilly of the valley, a snowdrop
14. A stalk, a cap
15. Edible, non edible, pousonous
16. They mellow the ground.
17. Earthworms-mice-eagles
18. It eats insects.
19. They stread diseases.
20. Skeleton with a spine.
21. Yes
22. Feathers, a beak, wings
23. Swallows
24. We can feed them.
25. They depend on each other.
26. They drink milk after birth.
27. Insects, plants, small animals
28. A squirrel, a fox, a hare
29. A hare, a bear, a wild boar
30. A wolf, a fox, a hawl